

3837615 PHPH/M : สาขาวิชาเอก : บริหารสาธารณสุข ; วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์)

คำสำคัญ : พฤติกรรมผู้นำ / บรรยากาศองค์การ / การบริหารการพยาบาล

พรทิพย์ อนุตรพงศ์ : การบริหารการพยาบาลของหัวหน้าหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 8 (NURSING MANAGEMENT OF HEAD NURSES IN EMERGENCY DEPARTMENTS, DISTRICT HOSPITALS REGION 8) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ปิยธิดา ศรีเดช M.P.H., ส.ค., ภูมิธา อินทรประสงค์ M.P.A., พบ.ค. (การบริหารการพัฒนา), คุณิต สุจิรารัตน์ วท.ม.(ชีวสถิติ), พีรพล สุทธิวิเศษศักดิ์ อ.ว.(เวชศาสตร์ป้องกัน) 133 หน้า ISBN 974-663-241-8

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการบริหารการพยาบาลของหัวหน้าหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขต 8 ตามทฤษฎีของกลุค และเออร์วิค (Gluck and Urwick) โดยใช้พฤติกรรมผู้นำ 4 แบบของเฮอร์เชย์ และบลองชาร์ด (Hersey and Blanchard) บรรยากาศองค์การ 9 มิติของลิตวิน และสตริงเจอร์ (Litwin and Stringer) เป็นตัวอธิบาย กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บังคับบัญชาหัวหน้าหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน จำนวน 41 คน หัวหน้าหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน จำนวน 41 คน และผู้ได้บังคับบัญชาหัวหน้าหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน จำนวน 229 คน รวมทั้งสิ้น 350 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ได้ทดสอบความเชื่อมั่นแล้ว ได้รับแบบสอบถามคืน 341 ฉบับ สมบูรณ์สามารถวิเคราะห์ได้ 339 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.9 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ได้แก่ Kruskal-Wallis One-Way ANOVA สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย และการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่าการบริหารการพยาบาลของหัวหน้าหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน อยู่ในระดับดี ร้อยละ 77 การจัดองค์การ อยู่ในระดับดี เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาการวางแผน และอันดับสุดท้ายคือ การงบประมาณ และหัวหน้าหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินมีพฤติกรรมผู้นำแบบชายความคิด ส่วนบรรยากาศองค์การของหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน อยู่ในระดับดี ร้อยละ 67 และค่าเฉลี่ยการบริหารการพยาบาลของหัวหน้าหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาหัวหน้าหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน หัวหน้าหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน และผู้ได้บังคับบัญชาหัวหน้าหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ไม่แตกต่างกัน ในการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายพบว่า ขนาดของโรงพยาบาล พฤติกรรมผู้นำแบบชายความคิด และบรรยากาศองค์การมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารการพยาบาลของหัวหน้าหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และการศึกษาอบรมด้านบริหารการพยาบาล ไม่มีความสัมพันธ์กับการบริหารการพยาบาลของหัวหน้าหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน เมื่อวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน พบว่าพฤติกรรมผู้นำแบบชายความคิด มิติความขัดแย้ง มิติโครงสร้างองค์การ และมิติสนับสนุนสามารถร่วมกันอธิบายความผันแปรของการบริหารการพยาบาลของหัวหน้าหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ได้ร้อยละ 30.6

ข้อเสนอแนะว่าผู้บริหารระดับสูงควรเตรียมหัวหน้าหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน พร้อมมีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน และการปฐมนิเทศ